

der over, behøver jeg ikke at sige. Imidlertid maa jeg dog i Korthed nævne nogle Punkter, som have været fremdragne allerede ved tidligere Lejligheder, naar der har været talt om Spørgsmaalet om Ønskeligheden af at foretrække en landfast Havn eller en Øhavn, og som jeg kunde ønske endnu en Gang at gøre opmærksom paa. Først maa jeg indskyde den Bemærkning, at naar det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds udtalte, at man under ingen Omstændigheder af det Resultat, som Anlægget af en Havn ved Skagen medfører, bør lade sig forlede til deraf at drage Slutninger med Hensyn til Holdbarheden eller Ikke-Holdbarheden af en Havn paa Vestkysten, saa er dette en Betragtning, som jeg ganske kan slutte mig til. Men det ærede Medlem syntes at ville have denne Udtalelse opfattet i den Betydning, at selv om en Havn ved Skagen skulde mislykkes, bør det ikke afskrække fra at bygge en Havn paa Vestkysten, og ganske særlig fremhævede det ærede Medlem, at efter hans Opfattelse er det fuldstændig urigtigt at antage, at det, hvis man kan bygge en brugbar Havn ved Skagen for $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr., skulde koste 5—6—8 Gange saa meget at bygge en stabil Havn paa Vestkysten. For min Lægmandsopfattelse synes dette ikke saa underligt. De Naturkræfter, som ere i Virksomhed paa Vestkysten, ere af en saadan Voldsomhed i Sammenligning med Forholdene i Kattegat eller i Øresund, at man ikke fra Holdbarheden af en Havn paa denne Side Skagen kan drage nogen Slutning med Hensyn til Holdbarheden af en Havn paa Vestkysten, allermindst naar vi komme til den Kyststrækning, hvor Nordhavet med hele sin Magt bryder ind, fra Hanstholmen og Syd efter. Jeg kan derfor særdeles vel forstaa, at de Overslag, som foreligge i Vestkystkommissionens Betænkning over Udgifterne ved Havneanlæg paa Vestkysten, kunne komme til at løbe op til Summer, som mange Gange overstige Bekostningen ved et Havneanlæg Øst for Skagen. Ifølge Kommissionens Betænkning vil en holdbar Havn ved Hirtshals koste omtrent 15 Mill., en Havn ved Sannæshage, eftersom den er større eller mindre, $15\frac{1}{2}$ eller 11 Mill., ved Hansted 18 Mill., ved Klitmøller omtrent en lignende Sum. Jeg frygter for, at det, naar det kommer til Stykket, og naar man virkelig skulde bygge en Havn paa Vestkysten, nok vil vise sig, at disse Summer ikke ere overdrevne. Men jeg skal tilføje, at hvis det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds vilde kunne

anbefale en solid Entreprenør, som vil paatage sig at bygge en Havn paa Vestkysten, som kan staa, for $1\frac{3}{4}$ Mill., saa vilde jeg være meget glad, og saa vilde jeg tro, at Spørgsmaalet om en Vestkysthavn var løst. Saa længe vi ikke kan faa fat paa en saadan Mand, som vi alle med Glæde vilde hilse, saa tror jeg, vi maa holde os til de Beregninger og Overslag, som foreligge for os. — Nu med Hensyn til Fordelene og Manglerne ved en Øhavn i Sammenligning med en landfast Havn, er der ikke for mig Anledning til at fordybe mig i dette Spørgsmaals mere almindelige Sider. Jeg tror, det er rigtigt, hvad det ærede Medlem ved denne Sags første Behandling udtalte, at man maa undersøge Forholdene paa hvert enkelt Sted, og at medens en Øhavn paa et Sted kan være at foretrække fremfor en landfast Havn, vil det modsatte være Tilfældet paa et andet Sted. I al Almindelighed vil man dog være enig om, at under lige Forhold kan der ikke være Tvivl om, at en landfast Havn, set fra Synspunktet om dens Nytte og Bekvemmelighed, langt er at foretrække frem for en Øhavn. En Øhavn er et Nødmiddel, som man griber til, naar Forholdene ere saaledes, at en landfast Havn neppe vilde kunne holde sig. Jeg har allerede tidligere meddelt, at jeg i Eftersommeren har nedsat en lille Kommission til at undersøge Resultatet af de Erfaringer, som foreligge her i Landet og ogsaa andre Steder, med Hensyn til Øhavne, som allerede ere anlagte. Denne Kommission har endnu ikke tilendebragt sit Arbejde. Foreløbig har den særlig rettet sin Opmærksomhed paa at vinde Klarhed over det Spørgsmaal, hvilket Forhold der, om en Øhavn skulde kunne holde sig, bør være mellem Havnens Størrelse og dens Afstand fra Land. Den Tanke, som ligger til Grund for Anlægget af en Øhavn, er jo den, at man ved at lade et aabent Rum mellem Havnen og Kysten kan lade Materialevandringen foregaa i dette Mellemrum, saaledes at der ikke føres Sand frem foran Havnens Munding og gennem denne ind i Havnen. For at dette Formaal skal kunne naas, maa der være et vist Forhold mellem Havnens Størrelse og dens Afstand fra Land. Thi hvis Havnen er for stor i Forhold til Afstanden fra Land, kommer Havnen til at afgive for megen Læ, der bliver roligere Vand, hvor Sandet bundfældes; lidt efter lidt bliver da Mellemrummet mellem Havnen og Kysten fyldt op, og til sidst vil den Havn, der